

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba závěrečné práce

Akademický rok: 2021/2022

Jméno a příjmení studenta: Bc. Kamilya Filipčenko
Identifikační číslo studenta: 25392593

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Východoevropská studia
ID studia: 668080

Název práce: Ivan Hrozný v ruském filmu
Pracoviště práce: Ústav východoevropských studií (21-UVES)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.
Oponent(i): Mgr. Olga Leshkova
Datum obhajoby: 07.09.2022 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby: Začátek: 10:52

Kandidátka představuje svou práci. Vedoucí práce přítomné seznamuje se svým posudkem. Dr. Příhoda seznamuje přítomné s posudkem nepřítomné oponentky. Kandidátka reaguje na posudky. Kandidátka je toho názoru, že lze čekat edukační funkci od historického filmu. Nicméně je třeba to posoudit s časovým odstupem. Film je však také podřízen ekonomickým faktorům, musí být úspěšný, vrátit vynaložené prostředky. Film je časově omezený, nelze do něj dát všechny známé informace. Některé stejně známé nejsou. Film je rekonstrukce. Musí ukázat dobový kontext, prostředí, předměty, oblečení. Do reálií doby pronikl asi nejlépe seriál z roku 2009, který zobrazuje biografii Ivana Hrozného. Seriál má k dispozici víc času. Filmy z 90. let se také skládají z několika částí. Co se týče otázky po politické poptávce, tak Ejzenštejnův film byl objednan Stalinem, E. ho původně nechtěl natočit, v 2. díle ukazuje přesto rozpornost Ivana Hrozného, nepodleh státnímu nátlaku. Komédie ze 70. let ukazuje sovětská 70. léta. Film "Car" z roku 2009 vyvolal obrovskou společenskou diskusi o Ivanu Hrozném. Byl částečně kritizován jako ruskofóbní. K otázkám oponentky kandidátka poznamenává, že sovětská doba kladla důraz na proletariát, na masu, hlavní není jednotlivce. Historické osobnosti odcházejí do pozadí. Panovníci mohli být kritizováni. Od konce 20. let se změnila mezinárodní politická situace, zdůrazňovala se moc Stalina jako jednotlivce, začíná konfrontace se západem (Velká Británie), hledání špionů, čistky. K mobilizačnímu patrickému potenciálu historických filmů, tak ten je obrovský, protože je lehce dostupný, zábavný, má velký význam pro

lidi, vyvolává emoce, je jednodušší, než přečtená kniha. To je vidět i na kvantu válečných filmů v Rusku. Konkurenční nástroje moc nejsou. Možná dnes příspěvky na sociálních sítích, když jsou krátké a zábavné. To, co vzbuzuje emoce.

Diskuse: Vedoucí práce koriguje, že často víme i víc, než můžeme ve filmu zpracovat. Je nutný výběr. Dr. Příhoda zdůrazňuje, že u toho filmu "Car" zazněla i chvála ze strany pravoslavné církve. Autorka práce dost nezohledňovala změnu přístupu Kremlu k těmto věcem, jak se dávalo více a více prostoru "patriotickým" organizacím atd. Ostatně, ohledně potenciálu, tyto filmy nebyly moc navštěvovány. Kandidátka připomíná film "9. rota". Dr. Pilát se ptá na rozdíl mezi sovětskými a aktuálními historickými filmy a kinematografií obecně. Dále se ptá na změny od roku 2014. Kandidátka ví, že se momentálně natáčí další seriál o Ivanu IV. Práce končí filmy z roku 2009. Vrací se starší filmy? Hlavně Ejzenštejn a komédie ze 70. let. Dr. Rajnochová se ptá na zdroje informací. kandidátka uvádí seznam filmů, i z předrevoluční doby, i nezachované jako ten o Ivanu IV. z roku 1909. Existuje i monografie předrevolučního režiséra.

Klasifikace obhajoby:	velmi dobře (2)	
Předseda komise:	PD Dr. phil. Markus Giger, mimořádný profesor Univerzity Karlovy
Členové komise:	PhDr. Mgr. Štefan Pilát, Ph.D.
	PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.
	PhDr. Mgr. et Mgr. Natalie Rajnochová, Ph.D.